

Nr 1399

Av herr **Martinsson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 88, angående högre teknisk utbildning och forskning i övre Norrland.*

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition 88 år 1970 får vi anföra följande.

Norrlandsberedningen har den 16 december 1969 lagt fram betänkandet Högre teknisk utbildning i Norrland I (Stencil U 1969: 11).

Beredningen har diskuterat alternativen koncentration eller utspridning av utbildning och forskning och konstaterat att utbildningen ur utbildningspolitisk synvinkel bör koncentreras men att vidare samhällsekonomiska, sociala och utbildningspolitiska aspekter talar för utspridning av utbildningen. Beredningen finner det önskvärt att man syftar till en mera allsidig regional tillgång på högre utbildning för att dels utbildningsresurserna skall kunna samutnyttjas, dels de studerande skall få ökade valmöjligheter. Såväl de studerandes efterfrågan på högre teknisk utbildning som samhällets behov av kvalificerade tekniker talar för en fortsatt utbyggnad av den högre tekniska utbildningen. Beredningen har därför föreslagit att denna utbyggnad sker på ett antal orter i Norrland, bl. a. Sundsvall, för att den skall stimulera den industriella miljön och bidra till att den norrländska samhällsutvecklingen skall kunna hålla jämna steg med utvecklingen i övriga delar av landet. Beredningen understryker samtidigt vikten av att den högre tekniska utbildningen lokaliseras med beaktande av dels önskemål om näringslivsutvecklingen i de aktuella regionerna, dels möjligheterna att samordna resurserna för nämnda utbildning med andra utbildningsresurser, såsom lokaler, laboratorier och personal.

Under beredningens arbete har framgått att Sundsvall i hög grad skulle komma att fylla de krav som kan ställas på en lämplig lokalisering av högre teknisk utbildning. Dels kan befintliga resurser inom industrin utnyttjas för utbildningsändamål, dels är efterfrågan på tekniker betydligt större än i någon annan del av Norrland, varför de utbildade kan förväntas få sin utkomst inom det område inom vilket de utbildas.

Visserligen finns institutionella resurser vid universiteten i Umeå och vid den metallurgiska forskningsstationen i Luleå, men det industriella underlaget inom olika branscher är betydligt större och mera välutvecklat i Sundsvall än i de ovannämnda städerna.

Vi anser dock att Norrlandsberedningens förslag om lokalisering av högre teknisk utbildning till Luleå och Umeå är motiverat på grund av lokali-

seringspolitiska skäl och på grund av de där befintliga institutionerna. Vi menar dock att, samtidigt med att högre teknisk utbildning lokaliseras till Luleå och Umeå, Sundsvall rimligen borde ha kommit i fråga. Som framgår av redovisningen i Kungl. Maj:ts proposition har detta även varit Norrlandsberedningens mening.

Det är därför i hög grad förvånande att Kungl. Maj:t med bortseende från den industriella utvecklingen i Sundsvallsområdet liksom även från de rent utbildningspolitiska behoven satt Skellefteå före Sundsvall vid bedömning av i vilken takt den tekniska utbildningen skall utbyggas. Det förtjänar även anmärkas att avståndet mellan Umeå och Skellefteå endast rör sig omkring cirka 15 mil, medan avståndet mellan Umeå och Sundsvall är cirka 30 mil och avståndet mellan Sundsvall och Stockholm, där närmaste högre tekniska utbildning nu finns, är cirka 43 mil.

Beträffande Sundsvalls möjligheter att emottaga utbildningen vill vi vidare åberopa den skrift som framställts av drätselkammaren i Sundsvall "Eftergymnasial utbildning i Sundsvall", som överlämnats till Kungl. Maj:t liksom även de skrifter som vid olika tillfällen inkommit från såväl drätselkammaren i Sundsvall, länsstyrelsen i Västernorrlands län och landstinget i Västernorrlands län. Dessa handlingar skall göras tillgängliga för utskottet vid behandling av detta ärende.

Norrlandsberedningen föreslog att treårig högre teknisk utbildning skulle inledas i Sundsvall redan från läsåret 1971/72. Arbetsmarknadsstyrelsen, skolöverstyrelsen, delegationen för statlig verksamhet, TCO, länsstyrelsen i Västernorrlands län, Sundsvalls stad och Handelskammaren i Västernorrlands och Jämtlands län har tillstyrkt detta förslag och framhållit att fullständig civilingenjörsutbildning bör förläggas till Sundsvall. I sammanhanget har även Sundsvalls stad framhållit att man aktivt arbetar för att till staden förlägga en transportforskningsinstitution, som skulle specialiseras inom ämnena logistik, ADB-informationsbehandling och industriell organisation.

Föredragande statsrådet synes emellertid ha helt bortsett ifrån dessa remissyttranden, vilka kommit från betydande och i allmänhet tungt vägande remissinstanser. Detta framstår som så mycket märkligare som fördragande statsrådet framhållit i propositionen att man vid bedömning av högre teknisk utbildning och forskning bör beakta förutsättningarna i fråga om dels befintliga och planerade forsknings- och utvecklingsenheter, dels industrins inriktning och omfattning.

Enligt vår mening talar en lång rad skäl för att en högre teknisk utbildning skall förläggas till Sundsvall. Som tidigare anförts kan framhållas den utvecklade och mångsidiga industri som finns i Sundsvallsregionen. I andra hand kan anföras att Sundsvall är den enda norrländska stad som på

ett effektivt sätt kan fånga upp den ström av arbetskraft som nu synes lämna Norrlandslänen och söka andra arbetsuppgifter i södra och mellersta Sverige. Den kapacitet som finns på gymnasiala utbildningsanstalter är även ett skäl för en lokalisering av en högre teknisk utbildning till Sundsvallsområdet. Från de gymnasiala utbildningsanstalterna utexamineras i Sundsvall årligen flera studerande än i någon annan region i Mellannorrland och övre Norrland. Det vore orimligt, om man skulle tvinga dessa ungdomar att söka sin fortsatta utbildning på långt avlägsna orter i övre Norrland, i Stockholm, i Linköping eller i Göteborg.

På grund av det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition 88 år 1970 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte giva till känna att riksdagen godkänner de av Kungl. Maj:t förordade riktlinjerna för uppbyggnad av högre teknisk utbildning och forskning i Norrland med den ändringen att högre teknisk utbildning och forskning skall komma till stånd även i Sundsvall från och med början av läsåret 1971/72, allt i enlighet med Norrlandsberedningens förslag.

Stockholm den 27 april 1970

Bo Martinsson (s)

Elvira Holmberg (s)

Stig Olsson (s)
i Timrå
